

Zorgdebat: 'Minder regels en markt, meer samenwerking'

Minder regels en marktwerking, maar meer samenwerking: dat is wat de zorgsector nodig heeft. Daarover bleek zaterdag tijdens het zorgdebat 'Politieke keuzes in de zorg' van Het Roer Moet Om consensus te bestaan onder politieke partijen.

Artsencollectief Het Roer Moet Om (HRMO) kwam in de aanloop naar de verkiezingen met een manifest, waarin HRMO pleit om met alle betrokken partijen een deltaplan voor de zorg op te stellen. Het doel: onder andere zorgen voor minder regeldruk in de zorg, en de politiek te dwingen een duidelijke keuze te maken waar zorggeld aan wordt uitgegeven, omdat alles doen te duur is. Negen Haagse politici (van VVD, PVDA, CDA, Groenlinks, D66, SP, Christenunie, 50Plus, en SGP) waren ingegaan op de uitnodiging van HRMO voor een zorgdebat, in een goed gevuld Carré in Amsterdam.

De aanwezige partijen leken elkaar te vinden op het standpunt dat de marktwerking binnen de zorg is doorgeschoten en samenwerking hierdoor wordt belemmerd -een visie die overigens niet werd gedeeld door VVD'er Arno Rutte. 'Samenwerken en concurrentie zijn tegenstellingen, dat botst' vatte Léonie Sazias van 50Plus de frustratie samen. 'Op dit moment moeten twee ziekenhuizen toestemming vragen om een duur toestel samen te delen', schetste GroenLinks-lijsttrekker Jesse Klaver.

'Samenwerken is niet de norm in ons land', constateerde Carla-Dik Faber (Christenunie), die met een voorstel kwam 'om te beginnen met de eerstelijnszorg uit de Mededingingswet te halen'. PvdA'er Jeroen Dijsselbloem laakte het 'grote geloof in concurrentie die zou leiden tot betere zorg'. 'Want dat leidt ook tot regeldruk'.

Om van die regeldruk af te komen, pleitte Kees van der Staaij (SGP) om een schrapwet op te stellen, en zo af te dwingen dat er daadwerkelijk regels binnen de zorg verdwijnen, 'en je niet een kruisje op een formulier hoeft te zetten dat je de temperatuur van de koelkast hebt gecontroleerd'. Klaver durfde een harde doelstelling voor het komende regeerakkoord aan. Wat hem betreft stellen de nieuwe coalitiepartijen het concrete doel van vijftig procent reductie van administratieve lasten in de zorg, door aanpassing van wet- en regelgeving. 'En dan kan daar op worden afgerekend'.

'Wantrouwen zorgt voor regels', stelde Hanke Bruins Slot (CDA). Voormalig huisarts en debatleider Tom van 't Hek wees op de rol die politici zelf hebben: door bij elk incident in de zorg Kamervragen te stellen, schaden zij met 'incidentpolitiek' zelf het vertrouwen in de zorgprofessional.

Het Roer Moet Om wilde van de partijen ook horen welke keuzes zij durven te maken om de stijgende zorgkosten een halt toe te roepen: wat hoeft niet? Daar bleken de meeste politici niet hun vingers aan te durven branden. Liever noemden ze zaken waar volgens hen de huidige kosten van naar beneden kunnen worden gebracht. D66-Kamerlid Pia Dijksta repte over de centrale inkoop van geneesmiddelen als manier om kosten te drukken. SP-Kamerlid Renske Leijten stelde dat er 'nog teveel lucht in het zorgstelsel zit', doelend op een systeem met concurrerende zorgverzekeraars, om te hoeven snijden in zorg. Hanke Bruins Slot (CDA) opperde de inzet van meer vrijwilligers, bijvoorbeeld buddy's die mensen bijstaan die zelf lastig hun zorgbehoefte kunnen.

Dik-Faber (Christenunie) deed een poging door herhaaldelijk te stellen dat 'de vraag vaker moet worden gesteld of alles wat kan, ook moet'. 'Die discussie moeten we voeren. Maar het is een vraag die niemand durft te stellen.' GroenLinkser Klaver noemde het tegengaan van 'overbehandelen'.

Zes van de negen partijen zeiden heil te zien in het bepalen van een maximum bedrag dat uit de rijksbegroting naar zorg mag gaan, maar dat doen 50Plus, SP en Groenlinks niet.

Het manifest en het debat dragen er aan bij dat zorg als belangrijk onderwerp vooraan de verkiezingsagenda is gekomen, spraken HRMO-artsen Josephine Kan en Pascale Hendriks na afloop van het debat de hoop uit. 'Het idee dat niet alles in de zorg meer betaald kan worden, is nieuw voor veel mensen', aldus Hendriks. 'Mensen zijn er nog niet aan toe.' Zij hoopt dat een organisatie als KNMG nu de handschoen wil oppakken om alle betrokken partijen aan tafel te zetten om een gezamenlijk deltaplan voor de zorg te ontwikkelen.